

Titel: Vaccineren

Vaccineren

Een vaccin is een stof die je inspuit. Als reactie gaat het lichaam antistoffen aanmaken tegen de ziekte waarvoor het vaccin bedoeld is. De ziekte zelf wordt niet doorgemaakt. Bijvoorbeeld de vaccinatie tegen kinkhoest. Er wordt een klein niet ziekmakend stukje van de kinkhoestbacterie genomen. Na het injecteren ervan wordt het lichaam aangezet tot het maken van antistoffen. Als het lichaam daarna op een natuurlijke manier in aanraking komt met de kinkhoestbacterie word je niet ziek. Je hebt al antistoffen in het bloed.

Er zijn vaccins tegen kinderziekten als kinkhoest en mazelen. Er zijn ook vaccins voor volwassenen zoals griepvaccin en hepatitis B-vaccin. Gebruik, afhankelijk van de injectietechniek, voor het injecteren van een vaccin de protocollen voor intracutaan, subcutaan of intramusculaire injecteren.

Waarom vaccineren?

Er zijn twee belangrijke redenen om te vaccineren:

- vaccins bieden bescherming tegen ziekten waartegen wordt gevaccineerd
- vaccinatie voorkomt de verspreiding van een besmettelijke infectieziekte

Rijksvaccinatieprogramma

Het rijksvaccinatieprogramma (RVP) is een programma waarmee de overheid Nederlandse kinderen tegen ernstige infectieziekten wil beschermen door ze te vaccineren. In Nederland worden baby's en kinderen ingeënt tegen 12 infectieziekten.

95% van de kinderen in Nederland is ingeënt. Dit heet de vaccinatiegraad. Een hoog percentage is belangrijk om te voorkomen dat besmettelijke infectieziekten zich kunnen verspreiden. Wanneer meer dan 90 procent van de kinderen en volwassenen is ingeënt wordt de verspreiding van de ziekte tegengegaan. De 10 procent niet ingeënte mensen wordt geneutraliseerd door de 90 procent eromheen. Dat effect heet groepsimmunitet.

Griepvaccinatie

Griepvaccinatie wordt mensen aangeboden bij wie het doormaken van griep ernstige gevolgen kan hebben. Dit geldt voor:

- Mensen met een specifieke aandoening zoals longziekten, hartziekten en diabetes.
- Mensen die 60 jaar of ouder zijn.
- Gezondheidszorgmedewerkers. Zij krijgen het griepvaccin om te voorkomen dat ze het griepvirus overdragen op kwetsbare cliënten. Kwetsbare cliënten kunnen ernstige complicaties krijgen en zelfs overlijden aan griep.

Ieder jaar wordt een ander griepvaccin gebruikt. De hoeveelheid antistoffen na de vaccinatie neemt in de loop van de tijd af. Ook ondergaat het griepvirus kleine veranderingen en kan op deze manier griep veroorzaken. Het Nationaal Programma Grieppreventie heeft een website (www.snpg.nl) met informatie over het voorbereiden, uitnodigen en het vaccineren.

Vaccineren en bloedverdunners

Bij cliënten die bloedverdunners gebruiken mogen vaccins en immunoglobulines intramusculair geïnjecteerd worden mits:

- het volume van het vaccin ≤ 1 ml
- de INR goed ingesteld is
- de injectieplaats na injecteren tenminste twee minuten afgedrukt wordt

Op advies van de arts kan bij niet goed ingestelde of doorgeschoten INR gekozen worden voor subcutane toediening. Dien bij hemofilie of de ziekte van Von Willebrand alle vaccins en immunoglobulines subcutaan toe (volgens afspraak).^[1]

Bonnen

- RIVM, Uitvoeringsregels Rijksvaccinatieprogramma 2015-2016.
- Griepvaccinatie, informatie website RIVM: www.rivm.nl (externe site; gezien oktober 2015).
- Toedienen vaccins, informatie website Stichting Nationaal Programma Grieppreventie SNPG: www.snpg.nl (externe site; gezien 2015).

---

^[1] Vaccinatieprotocol stollingsstoornissen, Landelijk CoördinatieCentrum Reizigersadviesing, februari 2015.

Publicatiedatum

Gepubliceerd op 01-12-2016. © Copyright Vilans 2016